

Indenrigsministeren: Meget vel. — Jeg tror ikke, der foreligger flere Forslag til Behandling for dette Afsnits Vedkommende. Det være mig derfor tilladt til Slutning at udtale, at, medens jeg ikke vil være i Stand til at finde mig tilfredsstillet ved de af Udvalget under Nr. 3 stillede Forslag, skal jeg anbefale at fyldestgjøre Udvalgets Ønsker ved de af mig stillede Forslag under Nr. 1—4.

Orenbøll: Efter det udførlige Foredrag, vi nu have hørt fra den ærede Ministers Side, kan jeg fatte mig meget kort, idet Størstedelen af de Bemærkninger, jeg kunde have at gøre, vilde falde sammen med den ærede Ministers; jeg skal derfor saavidt muligt vogte mig for nogen Ojensagelse. Den ærede Minister gennemgik udførlig det første Stykke af Indbringelsesforslaget til § 6, og det er navnlig til det Princip, der er nedlagt heri, at jeg vil knytte nogle Bemærkninger, idet jeg tror, at det i praktisk Henseende vil kunne have meget beklagelige Følger, om man skulde godkjenne den Udtalelse, der findes i det ærede Udvalgs Motiver, nemlig, at i det Dieblit et saadant Digeforetagende sættes i Værk, er der dannet et Fælledsstab, som trænger til statutariske Bestemmelser til Dannelse af en Bestyrelse osv. Jeg tror, at dette i det virkelige Forhold er aldeles urigtigt. Det Tilfælde vil jo nemlig meget ofte indtræffe, at det er en enkelt Mand, som ønsker at sætte et lille Dige, men mener, at et Par af hans Naboer nok kunde være tjente med og pligtige til at tage Del i et saadant Foretagende. Landvæsenkommissionen kan da ganske vist give Regler for, hvorledes Forholdet skal være mellem disse Mand, og det vil da i Almindelighed blive faaledes, at den, der ønsker Arbejdet, ham paalægges det at udføre det med et vist Bidrag fra de andre Mand; men at sætte hele det store Apparat i Bevægelse, som omtales i Udvalgets § 6 2det Stykke, vil i de fleste Tilfælde være altfor besværligt, og det vil, naar Hensyn tages til de Folk, hvorom der her i Almindelighed vil være Tale — som den ærede Minister sagde — i Reglen være umuligt at bringe noget Ordentligt ud af det. Og naar nu de Paagjældende slet ikke ville oprette en Vedtægt, hvad rigtignok Udvalget anser for en absolut Nødvendighed, men som jeg ikke anser for at være en absolut Nødvendighed! At paatvinge disse mindre Foretagender en Organisation gennem Lovgivning, forekommer mig meget ubehøvet. Endelig er der en anden Omstændighed ved § 6, nemlig at der er overset det Tilfælde, som hyppig vil finde Sted, at et Digeforetagende er sat i Gang ved mindelig Overenskomst, men at de paagjældende Lodsieiere blive uenige under Udførelsen eller bagefter; da anviser § 6 ikke nogen Vej, ad hvilken dette skal kunne ordnes uden gennem privat Spøgsmaal, hvilket vilde være aldeles uforstandigt i disse

Forhold. Navnlig kan Landvæsenkommissionen ikke træde til, hvor Digelaget bestaar efter mindelig Overenskomst. Paragrafens 2det Stykke siger udtrykkelig, at det er kun de saaledes dannede Digelag, der skulle have Vedtægt, og med Hensyn til hvilke Landvæsenkommissionen ogsaa senere skal træde til. — Den ærede Minister gjorde forskellige Bemærkninger angaaende den Veiledning, som Udvalget mener i sit første Stykke at have givet Landvæsenkommissionen; jeg kan tiltræde den ærede Ministers Udtalelser med den Bemærkning, at for mit Vedkommende forekommer det mig, at den ikke alene er aldeles uden Betydning, men at den endog paa eet Punkt vistnok er ligesom urigtig; det er nemlig, naar der staar, at enhver Fordeindom, som efter den Hvide, der gives Anlægget, vil nyde Beskyttelse af det, er pligtig at bidrage. Altsaa enhver Fordeindom, som, hvis Diget ikke var, kunde være udsat for Oversvømmelse fra Havet, skal bidrage. Men, efter hvad kyndige Folk f. Ex. Landmænd have sagt mig, skal der existere lavtliggende Forder ved Stranden, som man aldeles ikke har Noget imod blive overstykkede, men som tvertimod endogsaa kunne have Godt af det. Hvorvidt det er rigtigt, veed jeg ikke, men det siges at være rigtigt, og de have altsaa ingen Nytte af Diget. At paatvinge En Noget, som han ikke har den fjerneste Glæde af, og som snarere vil skade end gavne ham, maa dog anses for urigtigt; men her vil Loven tvinge en Mand ind paa at tage mod Diget, fordi det ikke kan negtes, at hans Jord ellers bliver overskyldt. — Saar jeg dernæst over til Forslagets 2det Stykke, saa staar der jo der, at der skal, saa saare Landvæsenkommissionen har bestemt, hvilke Eiendomme der hører ind under Digeforetaget, dannes et Digelag, som skal oprette en Vedtægt. For det første, som jeg før sagde: naar de nu ikke gøre det, hvad saa? Saa gives der ingen Regel for, hvad der skal ske. Een kan ønske det, en anden Mand ønsker det ikke (Lob i esen: Eller Alle ere jo enige om ikke at gjøre det!), ja, eller Alle ere enige om ikke at gjøre det, ogsaa det, saa falder det Hele til Jorden. Men sæt ogsaa, at Vedtægten er bleven oprettet overensstemmende med Paragrafens 2det Stykke, saa tillader jeg mig at spørge det ærede Udvalg: Hvorledes forholder denne Vedtægt sig til den Vedtægt, som kan komme frem efter Lovforslagets § 9, naar nemlig Digelaget søger ind under Amtsrådet. Lovforslagets § 9 bliver jo staaende, selv om det ærede Udvalgs § 6 mod Formodning skulde blive vedtaget, og ifølge den skal Amtsrådet, naar Digeselskabet giver sig ind under Amtsrådets Bestyrelse, affatte en Vedtægt og træffe flere Foranstaltninger. Hvorledes er Forholdet mellem den oprindelige Vedtægt og den, Amtsrådet skal lave? Det er mig ingenslunde klart. Der er saa meget mere Anledning til at spørge derom, som jeg betragter en Vedtægt, som